

Esca d'Inca

Lladrará cada diumenge mentres li donin que menjar

Administració e Imprempta: S. Francesch, 23.

ESpanya: UNA PESSETA CUATRIMESTRE :: ESTRANJER: DUES IDEM. IDEM.

PAGO PER ADELANTAT

EL PAPA LLEÓ XIII HA MORT (A. C. S.)

Lumen in caelo

¡Mirau lo que está passant en el mon!

¡Quín espectáculo més gran! No es possible avuy pensar més que en lo Pontificat y en Roma; l'institució més assombrosa, més admirable de la terra, y la ciutat un temps senyora del mon per la força incontrastable de les seves legions y el poder de les seves lleys, y avuy cap del mon per esser assiento d' una força més potent, més sublim, més maravillosa: la força irresistible de la fê. Y allá a Roma, a la vora del sepulcre d' els apòstols acaba d' espirar el Gran Pare de la cristiandat, aqueix vell sabi, prudent y valerosissim que may-per-may s' ha cansat, de día y de nit, sense repòs algùn, de lluytar en les batalles del Senyor; y mor vencedor.

¡Oh Pare! ¡Oh sabi! ¡Oh santi! ¡Lleó XIII!

Ell ha vist com es torrents de l'impiedat sortint de mare han remogut fins en el fons de l' humana societat fent sortir de dins l' escòria noves legions de barbres més repugnants y temibles qu' els qu' en el sigle IV arrasaren el

mon civilisat: éll ho ha sabut tot, tot ho ha vist, y éll no ha tremolat: gran de cor, ha estat sempre tranquil; gran d' enteniment, la llum del cel ha resplandit a maravella per lo seu entorn mostrant a tots, grans y petits, l' únich camí de salvació, y la seva boca sempre ha dit a-n-els pobles paraules d' amor, de concordia, d' unió entre tots, que com a pluja profitosa han de assavonar el camp de les intel·ligencies embrutides per les falses idèes espargides per los inimichs de Cristo, per los que fredament tractan de conseguir la mort del Just per llevors treure sort y repertirse ses despulles santes.

¡Gloria, donchs, al Gran Pare, al sabi, al immortal Lleó XIII, al Gran sacerdot de la Cristiandat, que ha rendit son esperit a Deu après de dies de llargues amargures y de prehuades glories, ornats sos cabells blancs per rics lloers que no se mostiarán jamay!

A la llum e-n-el cel s'ha comparat l' inteligencia d' aquest gran Pare qu' hem perdut, ¡vulle Deu que la seva maravillosa claror sia sempre guia de tots los pobles de la terra!

Pere J. SERRA.

ENSAY BIOGRAFICH DE LLEÓ XIII.

¡Día trist el 20 Juriol! ¡Hora fatal las 4 del capvespre! Els fills elèctrics han duit a tots los pobles del mon sa trista noticia ¡¡Lleó XIII ha mort! ¡¡Plorem els seus admiradós!! Aquesta veu funesta ha repetit de poble en poble y de casa en casa: ¡¡El Papa ha mort! ¡¡Ressem tots els seus fills!!

Dins Italia existeix un petit poble, de 5000 habitants, que ha nom Carpinetto, su-baix dels Lepinos, destacantse en el cap d'ells, un hermós palau del sigle XV. L'any 1810 els seus amos eran els Comptes Domingo Pecci y Ayna Prosperi-Puzzi. Uns dels fills en que Deu benehí sa noble parella nesqué el 2 de Marz de 1810. Fonch batiat solemnement p' el Ilm. Joan Tosi Bisbe d' aquella Diòcesis y amich de sa familia Pecci; entre altres nombres li posá Lloachim.

Preferint els seus cristians pares una sòlida y cristiana instrucció p' el seu fill, a n-el dolor que les causaria naturalment sa seva ausencia, l'enviaren a estudiar a n-el collegi de Jesús de Viterbo, a s'edat de 8 anys desmostrant ja clarament s'aptitud per ses lletres en aquella tendrá edat. A sa mort dels seus virtuosos pares passá a Roma baix de sa direcció d' un oncle y a n-el famós Col legi Romá cursá ab gran admiració dels seus dexebles y aplausos dels profesors humanidats, y tres anys de Filosofia. En 1830 se matriculá a s' Universitat Gregoriana per cursá la Sagrada Teologia. Roma, ahont desapareixen y

Manana, Ribera Palma.

s' eclipsan totes ses glories, aplaudí embaldada sos avensos. Dins l'Universitat Romana totes ses paumes literaries y acadèmiques eran per éll. Apenes tenia 19 anys y ja fonch judicat capàs, d' esplicar a n-el Col·legi Germanich, sa facultat de Teologia. A l'edat de 20 anys defensá maravellosament les tesis, de Doctor en Teologia, Dret canònic y civil: tant que en el llibre d' or del Col·legi Romá se conservan aquestas notas: «*El jove Vicens Pecci ha dat una prova tan gran d' ingeni defensant aquestes tesis, que poren considerar-lo predestinat per Deu per realitzar ses coses; mes grans.*» Els seus dexebles l'anomenavan. «*L' Estrella de l' Universitat.*» Els seguits triomfs acadèmics del jove doctor molt prest espargiren sa fama per totes ses clases, socials y li valgueren s' estimació y apreci dels mateixos Papes. Gregori XVI el nombrá en 1831 Prelat domèstich y Refrendari a sa Cort de la *Signatura*, demostrant en dit càrrech dots administratives tan extraordinaris que prest se meresqué un lloch molt distinguit entre els Prelats de sa Congregació del Bon Govern. El Cardenal Odescalchi, vicari General del Papa dia 23 de Desembre de 1837, l'ordená de sacerdot y el primer del sigüent any celebrá per primera vegada el S. Sacrifici de la missa. Coneguent Gregori XVI lo hábil qu' era el novell sacerdot per manejar els negocis públics, lo nombrá Governador civil de Benevento, provincia regalada, segles passats, per sa pietat dels feèls a la Santa Sede. Lo primer que feu fonch desterrar el bandolerisme y l'anarquia y establir el reïnat de la pau, de la llum y del orde. A causa del seu bon Govern s'establí el ben estar y cresqué l'industria y el comer. En Maig de 1841 fonch enviat de Delegat a Perusa de la qual més tart fonch Bisbe. Era dita ciutat el centre de ses societats secretes y per desbaratá els seus plans reformá s' administració pública, visitá un per un tots els municipis, reformá s' ensenyansa de ses escòles y protegí sa classe pobre. En 1843 l'enviaren de Nunci Apostòlich a Bruselas ab lo titol d' Alcabisbe de Damietta. En difícils circumstancies se trobava aquella nació a causa de sa qüestió relligiosa y política. Però tant era sa seva diplomacia que prest se cridá ses simpaties d' uns y altres y fins y tot del mateix Rey Leopolt primer que acostumava dir: «*El Nunci es tan hábil republicá com excellent eclesiástich.*»

El Papa Pío IX recordant els servicis que Monsenyor Pecci havia prestats a la Iglesia ab sos carregs qu' havia ocupats, a n-el Consistori del 19 de Desembre de 1853 lo nombrá Cardenal ab el titol de S. Gregori y l'any 1877 el distingueix ab un dels carregs més honrosos del sagrat Col·legi, el de Camarlengo.

El día 7 de Febré de 1878 morí el gran Pío IX, passats els dies que prescriu el dret comensaren ses ceremonies pel cónclave. Alguns dies antes y fins y tot sa nit antes de s' elecció de Lleó XIII, els

Cardenals estavan dividits: però a sa matinata del sigüent, se fá oració, se va al escutrini y a sa unanimitat ¡Elecció providencial! *voltros podreu treura sorts diu l'Esperit Sant; però somjo el qui elegesch.* Després de vint y quatre hores de cónclave; y tres dies d' escutrini el 20 de Febré de 1878 el primer dels Cardenals diaques, desde el balcò de S. Pere anunciá *urbi et orbi.* «*El Cardenal Pecci ha estat elegit Papa.*» Cuantes vegades havia dit s' impiedat a n-el segle passat. «*El Papa está malalt; será el derré Papa*» Però s' impiedat s' engana: ella no pot ni destituir el Papa ni enterrar-lo. Sa dinastia real que es filla del temps passa y mor per no torná; però solament sa dinastia dels Papes continua sempre majestuosa perque ella solament es filla de Deu.

El Cardenal de Burdeus, qu' estava veïnat de Lleó XIII, en el cónclave diu: Cuant sentia el Cardenal Pecci, sorí tan frecuentement el seu nombre de s' urna, tremolava, ses llágrimes cayan del seus uys y sa ploma de ses mans y li vaitj dir ¡Valor! no se tracta de vos en aquest moments sino de la Iglesia y del benestar del mon. ¡Tan gran era se seva humildat!

Un Papa ha d'estár revestit de tres grans cualitats que compendian totes ses demés. Cristo volgué identificar sa pedra simbol visible d' aquelles, ab lo papat. Copetjant se pedra surt d' ella llum, brota de ella foch y conserva al mateix temps sa seva duresa.

Com sa pedra, idò el Papa ha de esser forsa invencible que tot ho venci, foch que tot ho inflami, llum que en se seua infalibilitat ilumini.

Lleó XIII vencedor

Per Lleó XIII no hi ha distinció entre nacions y rasses. Roma es sa patria dels fills de Adan, a tots les crida com bon Pare, a tots visita com sabi metge. Escocia no disfrutava de sa jerarquia eclesiástica y gracies a Lleó XIII avuy la té. Irlanda gemegava oprimida y el Papa intervé y negocia diplomáticamente a favor seu. Rusia cismática, escoltant sa veu suau del Papa se veu obligada a fluxar el seus vigors. Suiza torna unir ses relacions en Roma y contempla sense honor sa mort del cisma que comensava a nexer. Acaba en so cisma deis hermenis y Alemanias sentint se paternal influencia de s' alta política de Lleó XIII torna sa llibertat, sa justici y el respecte a l' Iglesia. Ple d' alegría exclama Lleó XIII: *Jo he fet ses paus ab l'imperi d' Alemanias; aquesta pau honra al Emperador y al seu canceller.*

Asia contempla al mateix espectacle de firmesa y pacificació que Europa. India restableix en tot el seu esplendó se jerarquia episcopal. La China torna ab gust en el catolicisme. El Japon multiplica ses iglesias. Persia li estén el seus brazos. Lleó XIII ha romput ses cadenes del Africa y restaurat aquelles antigues Diòcesis de Tortuli a Cípria y Agusti. Aquelles terres misterioses ja no poren resistir a ses missions del Papa.

América el saluda en Baltimore abont 100 bisbes presidits pel Cardenal Gibbos se reuneixen en concili. Australia te el seu Cardenal y la Nova-Guinea conta ab multitud de Misions.

Lleó XIII es foch

El foch te se propietat d' atreurerse els sers que se senten falts del calor necessari per sa vida. ¡Quin espectacle més hermos en si y agradable al cor del Pontific! els dies del seu Jubileu! La reyna de Inglaterra apesar del cisma, L' Emperador d' Alemanias separat de la Iglesia; El Sultán ab sa seva infidelitat; L' Emperador de la China a pesar de esser idòlatre, com que se sentin falts de calor social, volen unir ab reis y prínceps catòlics per participar y encalentirse ab so foch que brolle del cor de Lleó XIII ofrintí richs regalos. El cisma romp ses bareres; L' heregia se despulla de la seua obstinació; Lo infeèl se mescla entre els feèls. Ja no hi ha grech, ni ha barbre, ni judío, ni jentil a n-aquells dies de gracia y bendició.

Lleó XIII es llum

No hi ha dupla que sols sa veritat deu omplir el nostro enteniment perque en élla está el nostro bé, el nostro si y perfecció. Aquí se dirigeix sa multitud de encícliques de Lleó XIII. Sa causa dels nostros mals es el despreci de l' autoritat eclesiástica. (*Encicl. Inscrutabili Dei Concilin*). Crida an-els cristians a se verdadera igualdat y germandat (*Encicl. Quot apostolici muneris*.)

Sa fé unicament mos pot dá sa má en ses conquestes de sa ciencia (*Encicl. Aeterni Patris*) y ella pot alliberá a sa familia del divorci y adulteri: (*Encicli Arcanum divinae sapientiae*). Si els poderosos del mon no volen ser dominats pel dimoni escoltin l' Iglesia (*Encicl. Humanum genus*)

No es posible enumerar una per una totes ses encícliques dins s' espay d' una biografia: ni tant poch ses ensenyanses, a sa humanitat ab ses cartes particulars dirigides a Italia, France, Espanya Alemanias etc.

Fessem oració idò per aquella anima que tanta llum ha espargida en mitj del mon y demanem a Deu un digne successor.

Antoni PALOU, Pvre.

COMPLANTA

A LA MORT DE LLEÓ XIII

*Els continents y pobles
se donen lo pesar,
s' endolen les montanyes
y desmayen les valls,
tot fa pena y tristesa
sols de sentir plorar
als bons fills de l' Iglesia,
la mort del Pare Sant!*

*Ha mort presoner pobre
a dins el Vaticá
el qui dava a los pobles
la vera llibertat.
¿Com no plorar-lo els pobres,
el obrer fill del treball,*

si era son bon Pare
 y casi el seu company?...
 Y els rics y poderosos
 com no fer cruèl plant,
 si sos drets amparava
 y en tots posava pau?
 Sols Ell ¡ay! no tenia
 son reine y sos estats;
 sols a Ell li negaven
 sos atributs reals;
 per Ell sols un calvari,
 com Crist coronat.

No havien vist los sigles
 prodigis consemblants.
 Demunt el bon dictèri
 d' un presoner anciá,
 girar les grans potencies,
 les classes socials,
 com sobre els polos gira
 la mola terrenal.
 Lumen in cælo era,
 estrella flamejant
 qu' el mon inluminava,
 la vella humanitat.
 Mes ara s' ha apagada
 llum tanta, celestial,
 ¡ay! sa paraula màgica
 no sentirém ja may
 oh! ja ha finit l' oracle
 l' apòstol de la pau.

Si el mon plora el gran Savi,
 al Diplomàtic gran,
 si del desert les feres
 fan llastimós pantaix,
 si tomben les montanyes
 y desmayen les valls;
 ¿Com no plorar l' Iglesia
 la mort del Pare Sant?...
 ¿Com no fé esclats tristíssims
 los bons cors cristians?...
 Ah! calla lira meva
 no fasses més plorar!
 ¿No sents trèts de campanes,
 saluets que pena fan,
 secuencies majestuoses,
 com tempestats de llamps?...
 Bé ploren els levites,
 les verges y ancians,
 y fujen arugades
 a son marge les aus.
 Ah! calla lira meva
 no fasses més plorar!
 Resém tendres pregaries
 per son etern descans.

M. DURÁN.

El Papa ha mort!

El Papa ha mort! Ja era veyet. Qu' hi pogués arribar a sa seua edat! Aquestes y consemblants expressions surten de sa boca de ses persones que consideran aquest mon com es centre de s' única vida, y no com un camí de peregrinació per arribar a l' altre.

Lleó XIII ha acabat sa vida mortal; ha dexat sa partícula de debilitat humana qu' el lligava a la terra pera volar a veure son Pare, de qui era digne repre en-

tant entre noltros, y l' encarregat de donar forsa de lley a les decisions de l' Inteligencia eterna, que may progressa, ni may torna veyet, y que tant sols, a n-els qui som mica de pols y no res, ens semblan noves ses manifestacions en quant son propies a les necessidats y mudances dels temps.

P' els qui creim que la ma omnipotent de Deu governa tot quant passa a n'aquest petit Planeta, en armonía amb el reste de l' Univers, no podem considerar com a nova cap de ses qu' avuy s' anomenan plagues socials, constitutives de s' anarquía econòmica moderna, qu' el socialisme preten resoldre destruint l' orde actual, per posarné un altre de nou en que tots serem iguals; recordant a tota hora a n-els obrers que sa culpa de les misèries y penalidats la té la societat; qu' es capital no es més que sa part des salari que l' amo los ha robat; fentlós malehir es trabay, predicant que a s' organizació socialista nova estarán tant ben posades ses coses, qu' en dues, tot lo més tres, hores de trabay diari, podrán viurer com uns senyors; y d' aquí aquestes huelgas que no deixen estar en pau patrons y obrers.

Lleó XIII a s' immortal encíclica *Rerum novarum* indicá, a tots aquest mal propí d' es nostro temps, y dexá senyat es camí infalible per resoldre es conflicte: la caritat cristiana. En primer lloch se dirigí a n-els emperadors, reys, presidents de republicues y a n-els legisladors que tenen el dever de mirar p' el be dels pobles. ¿Ferán cas dels sabis documents que los deixá el Doctor de la veritat y salvador de la justicia? Creim que sí. Dos monarques, protestants per cert, no fa molt de temps, com tot-hom sap, se despedían d' ell pera sempre rendint un públich tribut de veneració y respecte a n-el Jerarca de l' Iglesia catòlica. Cual fonch la causa y quals serán els efectes, no cal dirho porque els fets son massa freschs; però si podem apuntar lo qu' está a la vista. Les nacions d' aquests sobirans, juntament amb los altres tres de primer ordre de l' Europa, gastan cada any quatre mil milions de pessetes, y emplean quatre milions d' homos per agontar la pau; a diferencia de l' altre sobirá que la mantenía sense un barco, ni un fusell, convensut que sa qüestió social no la resolen es vintiu milions de solaats, que cas de guerra porén presentar dites nacions, ni es vintitres milions de obrers que 's declarin a un moment donat en vaga universal. L' hora de la lluita entre sa negació més absoluta y s' afirmació més complerta no está enfora.

Per evitar sa gran revolució qu' es prepara, demanam a Deu concedesca a n-el difunt Papa, poder per inspirarnos, desde l' Eternidat ahont viu, lo més convenient per compondre lo que tant hem espenyat amb sos nostros vicis, y que les seves sólides virtuts tombin a nostro favor sa misericordia divina.

B. MULET.

MORT DE SANT Y DE SABI

Lleó XIII: el gran Pontifich de sa virtut y de sa ciencia, l' incomparable pacificador d' els pobles y de les nacions; el propagador incansable de la civilisació y d' el pogrés; el gloriosíssim protector d' els pobres y d' els obrers; el digníssim defensor dels propietaris y cavallers; l' immortal Papa de sa democracia cristiana y de sa cristiana Soberanía, que sa Providencia de Deu havia donada a n- el mon, quant més el necessitava; acaba de pagar a sa mort, el tribut d' el qui neix a la vida.

No m' aturaré en explicar cada un dels indicats calificatius, tan apropiats a sa persona de Lleó XIII, porque ni m' ho permet el lloch reduit de que puch dispondre en aquesta revista, ni el coneixament dels més ignorants pot duptar d' ells.

Sa seua figura s' ha feta tant gran, el seu resplandor s' ha estés y escampat de tal manera, el seu nom s' ha fet tant populá y s' ha imposat de tal modo el seu respecte y veneració que, fins y tot els més impiós, descreguts y contraris, desd' els Reys y Emperadós fins als menestrals y jornalés; desde els més sabis y politichs, fins els més ignorants e indiferents, el confessen y proclaman com a tal.

Basta lletjí els diaris d' aquets dies, sens distinció de colós ni de partits, per veure fins a quin punt arriban y de quina manera se desfan abelogis y alabanses a Lleó XIII, fins y tot els més lliberals, fanatichs y despreocupats, sens deixá als més cleró-fobos, y antivaticanistes.

Y sobre tot, basta tení una mica de coneixament tant sols, de les seues nombroses Encicliques científiques y dels seus documents immortals, per acalá el cap y admirá tanta sabiduría, tanta discreció y maneitx, unides a tant gran virtut y santedat.

¿Qui no recorda, de quina manera tan admirable y efíca, per fomenar la virtut y engrandir sa santedat, ha reformada s' Orde tercera de Sant Francesch, y propagada sa devoció al Sagrat Còr de Jesus y recomenada s' oració del Santíssim Rosari, y enriquida sa devoció a María Santíssima, com a remeys poderosíssims p' els grans mals de sa nostra época? ¿Qui no sap ses grans energies qu' ha desplegadas, per donar ales a sa ciencia y desarrollar sa filosofia de Sant Tomás, com a sa més pura, perfecta y poderosa per combatre tots eis errors presents, passats y veniders? ¿Qui podrá admirar abastament, o desconeix tant sols, els humanitaris y caritatius estorsos de Lleó XIII per desterrar s' esclavitut y estendre, per medi de ses més heròiques Missions, sa civilisació y el cristianisme, entre els cafres, barbres y selvatges del Africa, del Asia y de l'Oceanía? ¿Qui no sap, ab una paraula, lo qu' ha fet y conseguit el Papa, per reconciliar nacions inimigues, y evitar que sa derramás sanch humana, a torrents, en guèrres y revolucions injustes?

Veritats son aquestes que ningú podrá

de qui ab tantes coronas de gloria, ha sebut rodetar el seu front.

Després de una vida tant santa, tant sabia y fecunda en tota classe de bens y de felicitats; no es estrany que se seua mort haje estat igualment sa d' un Sant y d' un Sabi. *Tal vida, tal mort*, diu un adagi mallorquí. Y en Lleó XIII, ha tengut el més etzacte compliment. Ab sa tranquilidat que dona sa bona ciencia a s'hora trista del morir; ab s'alegría que produeix, a s'hora de sa mort, el bé que s'ha fet en vida; ab sa certesa que dona sa llum de sa fé; devant ses tenebres de s'eternitat, Lleó XIII ha desafiat sa mort, l'ha vista venir, y ha luxat ab ella, en tots els dies de sa seua llarga agonía, ab una tranquilidat que admira, y ab un valor qu'espanta, y ab una mitja riaya que pronostica s'eternitat felíz d' els benaventurats.

Ja que totes ses nacions, inclús sa de Italia, suspenen, ab senyal de dol, els seus teatres y divertiments, y vesteixen de negre ses seues respectives banderes, y publiquen, ab veu de canó, sa mort de Lleó XIII; alsém noltros una plegaria a n' el Cel, per demanar a Deu el descans etern, del qui fins are mos ha servit de Pare en sa fé; y al meteix temps un successor digna d' Ell y corresponent a ses necessitats imperioses de l'Esglesia.

G. PUJADAS Pyre.

La Santa Oração.

Després d'una llarga tempesta, reblida de trons y centelles, que deixa esmortida la bella natura dins fonda negró; [dida del Sol, que's d'hermosa! la llum desxonj Que rica es la pluja, suau y seguida, quan seca la terra li falta sahó.

Així es Lleó tretze, la llum benehurada; dels mals el conflicte, la gran nuvolada, ab llur saviesa sempre ha conjurada; y dels impiys logra la ferm conversió, y deixa, a mans plenes, la pluja estimada, p'els richs y p'els pobres; La Santa Oração.

P. de A. MULET.

Inca 23 Juriol 1903.

Lladrades y moxonies

Disapte com diguerem se feren els examens a l'academia de D.ª Severa Madariaga de Ferrer, hi assistí un dels nostros, per haver estat atentament invitats, presidí l'acte el M. I. fill d' Inca D. Pere Jusep Llabrés, Deán, el primer tinent de Batle D. Antoni París y Jutja municipal D. Francesch Castañer.

Les nines heu feren molt bé en gramática, calcols, d'aritmética y algebra que desrollaren y en les assignatures de que foren examinades. Obtingueren el primers premis les jovenetes Martorell, Beltrán y Fluxá.

Acabant l'acte el Sr. Llabrés, enaltí l'ensenyansa qu' es donava a n'aquell centre y la senyora Madariaga acabá ab un discurs

de gracies a tots els qui havian honrat ab la seua asistencia l'acte.

Día 31 d'aquest mes acabarà es temps concedit pera prende sense recarreg ses cedules personals d' el corrent any. Després son valor será triple.

Dijous prop-venent es la festa d' els nostros Patrons S. Abdón y S. Senen. Per medi de crida se ha anunciat es programa de dita festa. En la part cívica es el mateix que publicarem diumenge passat. Les funcions relligioses serán les acostumades. Está encarregat del panejirich Mossen Francesch Rayó.

L' obrería del Oratori del Puig d' Inca, nos ha fet a sebre que la festa de Santa Magdalena l'ha depassada pera principis de Setembre, llevores, que no ferá tanta calor y tal vegada ja heurán fet més lloch per dar hospedatge a n' els romeus.

El mercat que segons costum se fa a n' aquesta ciutat tots els dijous, se ferá aquesta setmana en dimecres, ab motiu de esser dijous la festa d' els Patrons.

Avis important. Tots els suscriptors d' *Es Ca d' Inca* qu' han satisfet l' import del primer cuatrimestre, rebrán ab aquest número, el primer cuadern de nostro folletí titulat l' *Art d' estodiar*, obra inèdita escrita per una ploma de cap de ala.

A n' els demés les ho regalarem quant se posin el corrent ab aquesta administració. Admetém el pago per medi de sellos de correu de 5, 10 o 15 centims.

A La Pobla se queixan y ab motiu, de que s'estany d'aquell poble no te may paper sellat ni efectes timbrats. ¿No sería possible aferrar un paper d' aquells amb sello de multa a n' el qui te la culpa del abús? Si fos paper blanch lo que vos faltás o de color per enramellar els carrers el día de la festa, ja vos n' enviariem noltros, però sellat no hem tenim.

† Divendres a les cinch del capvespre, passá a millor vida sa germana de nostro amich D. Antoni Palou, Prevere.

Pregam a Deu per son etern descans.

Publicacions rebudes

Durant la present setmana hem rebut les publicacions qu' es diven a punt seguit y contenen el sigüents sumaris:

El número 37 de MONSERRAT revista mensual de Barcelona.—Sumari: Pertorbació, per Manel pugés.—Lo Ven. P. Fr. Bernal Corbera.—Notes excursionistes, per J. T.—Conçol al cel (poesia), per Joan Llongueras.—La carretera per Francesch Pradell.—Correspondencia de Montserrat, per un monjo.—Libre de mil Proverbis de Ramon Lull (continuació).—Bibliografía.—Novas y comentarios.—Avis d' Administració.—Secció oficial.—Anuncis.

El número XIII de la important revista CATALUNYA de Barcelona.—Sumari: Literatura patriaia, per Josep Carner.—Discurs pronunciat en la vetjada de la Capella de Binisalem, per en Joan Alzina y Melis.—Lieds, de Coerhe (Trad. per M. N).—La familia als Estats Units, de Weiller, trad. per Rafel Gay y de Montella.—Aspiració, per Emilia Sureda.—El pas de l' animeta, per C. Planas y Font.—Folk-lore, Jochs de la Infantesa, per Maria Baldó.—El cacic de Sant Martí, per F. Viver.—Flors, per M. Durán y Dnrán.—Aubada, per Marlet y Sarret.—En Valera y el Regionalisme.—Actualitats.—Premsa.

El número 661 revista quinzenal EL LABRIEGO de Villafranca del Panadés.—Sumari: Claudio Oliveras Mesas Higiene de los vinos.—El trust azucarero.—El conejo.—Procedimientos útiles: Para evitar la pobredumbre gris de las uvas.—Utilidad del sulfato de hierro en el cultivo de la patata.—Noticias varias: La electricidad y el vino.—El eucalipto.—Alcachofas con veneno.—Exposición de asnos.—Observaciones Meteorológicas.—Sección Comercial.—Bibliografía.—L. A.: ¿Debe escribirse y pronunciarse Penedes Penetese ó Panadés.—Distinción merecida.—Crónica local y comarcal.—Parte Religiosa.

El número 746 de la revista agrícola L'ART DEL PAGÉS.—Sumari: Bibliografía.—Breu compendi de la Historia de Catañaya, per Tobella.—Ja tenim diputat rural, per T.—Los vins del Panadés.—La electricitat y la filoxera, per B.—Memoria sobre ls productos hortícolas de nostra mercat que podrian tenir fácil y útil venda a Paris, per Simón Dot.—Manera d' evitar que s' corquin las patates, per Un hortelá de Pach.—Varietats.—Mes de Juriol.—A la cigala, per Emili Tarré.—Noticies, cullitas, firas y mercados.—Plantas sense gastar terra.—Alcañiz (Baix d' Aragón).—Arbós del Panadés.—Cervera.—Figueras.—Gerona.—Lleyda.—Olot.—Vendrell.—Villafranca del Panadés.—Abono de la Cebolla.

El número 629 de ESPAÑA CRISTIANA revista semanal.—Sumari: Artículo de verano.—Congresos católicos en danza.—Tras la Cruz Roja, el Diablo.—En los duelos todo es farsa.—Moros a Valencia del Riff.

El núm. 81 del humoristich setmanari CU-CUT. Publica moltes caricatures d' actualitat y escullit test.

Bolletí comercial

Mercat d' Inca

Preus que retgiren a n' aquesta ciutat dijous pas t

Bassó es quintá 42 kilós a 78'50 pts.
Xexa a . . . . . 16'00 id. sa cortera
Blat de . . . . . 15'00 a 16'00 id. id.
Ordi a . . . . . 9'00 id. id.
Sivada del país a . . . . . 8'00 id. id.
Id. forastera a . . . . . 7'00 id. id.
Blat de les indies a . . . . . 16'50 id. id.
Faves cuitores de . . . . . 17'50 id. id.
Id. ordinaris veyes a . . . . . 17'00 id. id.
Id. novelles a . . . . . 14'50 id. id.
Monguetes de confits a . . . . . 48'00 id. id.
Id. blanques a . . . . . 36'00 id. id.
Favols a . . . . . 36'00 id. id.
Ciurons a . . . . . 21'00 id. id.
Segó saqueta de 30 Kg. a 6'50 id.
Id. id. de 40 Kg. a 8'25 id.
Id. id. de 50 Kg. a 10'00 id.
Gallinas sa terça a . . . . . 0'95 id.
Galls id. a . . . . . 0'90 id.
Ous sa dotzena a . . . . . 1'10 id.
Patatas es quintá a . . . . . 4'00 id.
Safra s' unze a . . . . . 3'00 id.
Oli (sa mesura) a . . . . . 16'50 id.
Aubercòchs es quintá de 24 a 26 id.

Moviment de població

Inscripcions fetes en el Registre civil de Inca, els dies que s' espresan:

Juriol de 1903

NAXEMENTS

Nins 9 Nines 4 Total 13.

CASAMENTS

Día 4 Antoni Miralles, fadrí, 21 anys,
ab Francisca Llinás, fadrina, 22 anys.
« 17 Llorens Albertí, fadrí, 38 anys,
ab Antonia Balle, fadrina, 38 anys.
« « Jaume Beltrán, fadrina, 22 anys,
ab Juanayna Moragues, fadrina, 24 anys.

MORTS

2 Jordi Beltrán Llabrés, 18 mesos,
aubat, enteritis coliforme, Lluch.
5 Miguel Rebaso Figuerola, 74 anys,
viudo, Bronquitis, Covas.
10 Bartolomé Capó Llabrés, 52 anys,
casat, tuberculosis, Roca.

Tip. dea Sastre y Perras, S. Francesch, 23. Inca.